

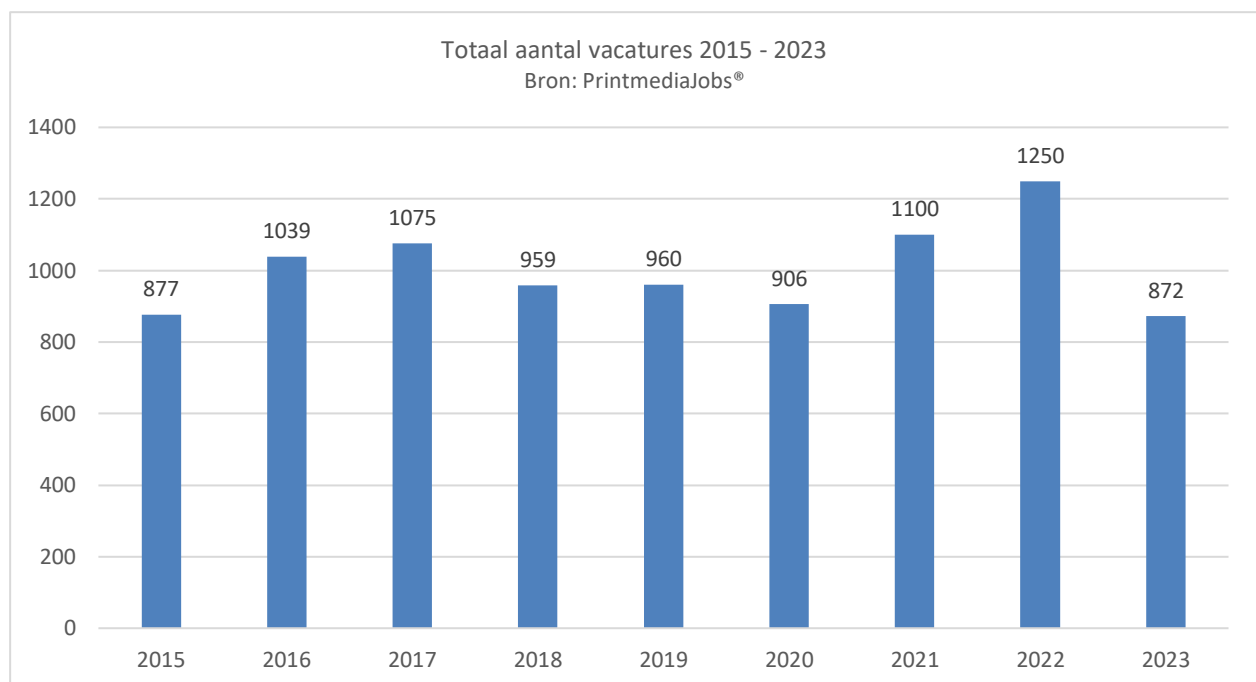
PrintmediaJobs® Vacaturerapport 2023

Het vacaturejaar 2023 laat een afwachtende en afkoelende trend zien. Na twee jaar met stijgingen vertoonde 2023 een daling in het aantal verzamelde vacatures met maar liefst 30% tegenover 2022. Uit eerdere Vacaturerapporten weten we dat de (verwachte) tewerkstelling bij grafische bedrijven blijft dalen omwille van technische evoluties, optimalisatie, het hightech karakter, veranderende markten, overnames en faillissementen. Daartegenover staat een sterk vergrijzende leeftijdspiramide. Anders gezegd: Relatief lage instroom van jongeren vs. een hoge uitstroom van ervaren medewerkers. Ongeveer 35% van hen gaan de komende jaren op pensioen waarbij kennis en ervaring in een sneltempo uit de sector wegstroomt.

Als **sectoraal loopbaanfonds** houdt GRAFOC/PrintmediaJobs sinds 2013 de vinger aan de pols wat betreft de evolutie van het aantal **printmedia vacatures**. We verzamelen deze via ons eigen [PrintmediaJobs Jobportal](#), tijdens bedrijfsbezoeken, meldingen van HR-verantwoordelijken op zoek naar nieuwe medewerkers, via diverse zoekrobots en sociale media.

Belangrijk: Het PrintmediaJobs vacaturerapport is **indicatief** en geeft **trends** aan van wat leeft en beweegt op de grafische arbeidsmarkt, los van statuut of bedrijfsactiviteit. Grafische profielen overspannen meer dan 15 paritaire comités en sectoren, waaronder PC130 (GRAFOC). Vermoedelijk ligt het reële aantal vacatures hoger.

1. Vacatures 2023



Met 872 vacatures komen we op het laagste peil sinds de metingen. De daling met 30% tegenover recordjaar 2022 is bijzonder drastisch. Hierbij wordt gelijke tred gehouden met de algemene Vlaamse arbeidsmarkt die ook een dalende trend vertoont sinds de zomer van 2022 (bron: [Arvastat](#)).

Het aantal faillissementen in de sector was eerder beperkt, zeker tegenover de Vlaamse trend waarbij in 2023 een stijging te noteren viel van 9,65% t.o.v. 2022 (GraydonCreditsafe/De Tijd).

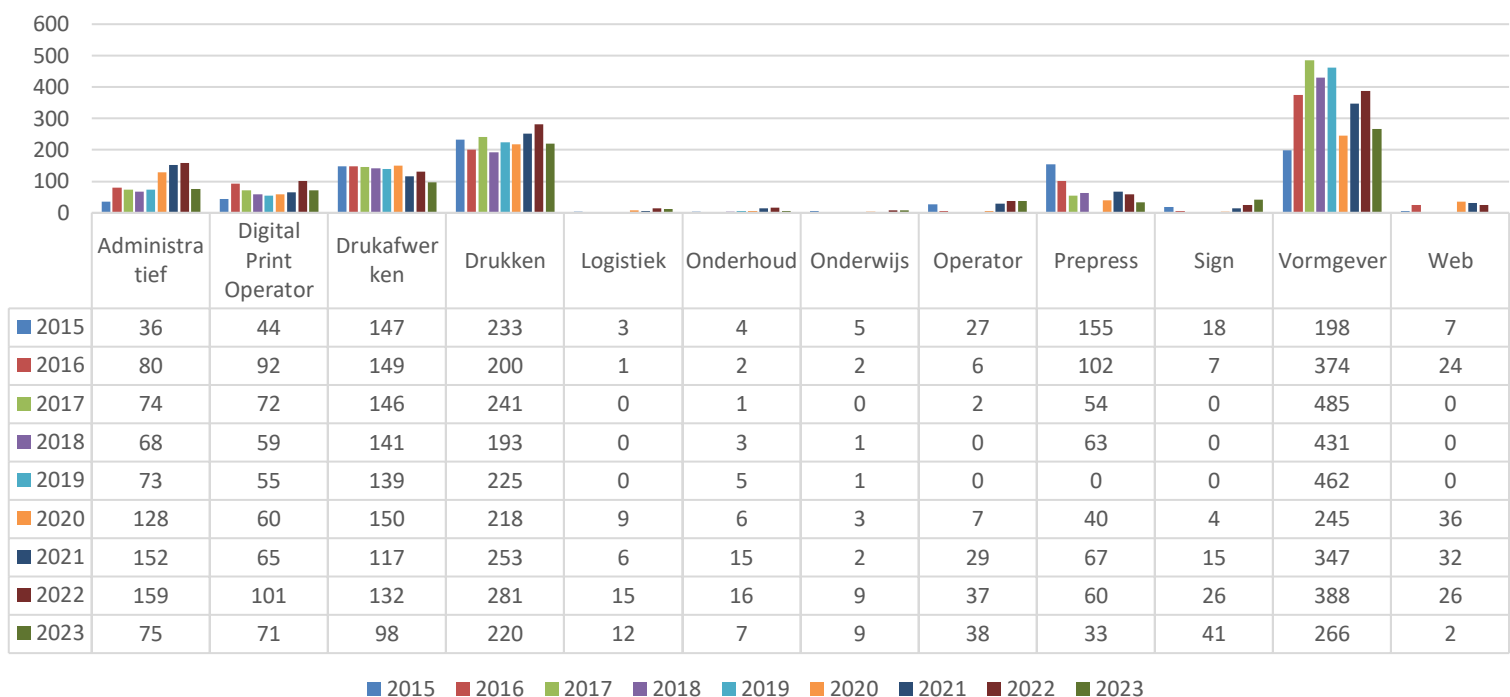
“Naast economische factoren zijn er de demografische feiten. 33,26% van al de PC 130-arbeiders in de sector is ouder dan 50 jaar en slechts 4,77% is jonger dan 25 jaar. De grafische sector heeft een groot aantal oudere werknemers waardoor de uitstroom van 55-plussers met 36,1% bijzonder hoog zal liggen in 2025. Er wordt ingeschat dat de tewerkstelling in de sector nog verder zal krimpen met 4,1% tegen 2025. De instroom (vervangingsvraag) zal gaan over het vervangen van deze groep uittrekkers en wordt geschat op +8,2%. “(Vacaturerapport januari 2023)

Voor bedrijven blijft de uitdaging om de uitstroom van medewerkers, hun kennis en ervaring op te vangen met een beperkte instroom uit onderwijs en VDAB. Zeker wat betreft de knelpuntberoepen **drukker** en **drukafwerker**. De sector is hightech, automatiseert en evolueert uitermate snel, met **veranderende competenties** en verwachtingen vanuit de industrie tot gevolg.

Meer scholen en bedrijven zetten met resultaat in op o.a. **Werkplekleren** (één dag per week in een bedrijf) en **Duaal Leren** (twee dagen op school, drie dagen op de bedrijfsvloer actief).

2. Functiedomeinen

Vacatures per functie 2015-2023
Bron: PrintmediaJobs®



Top 5:

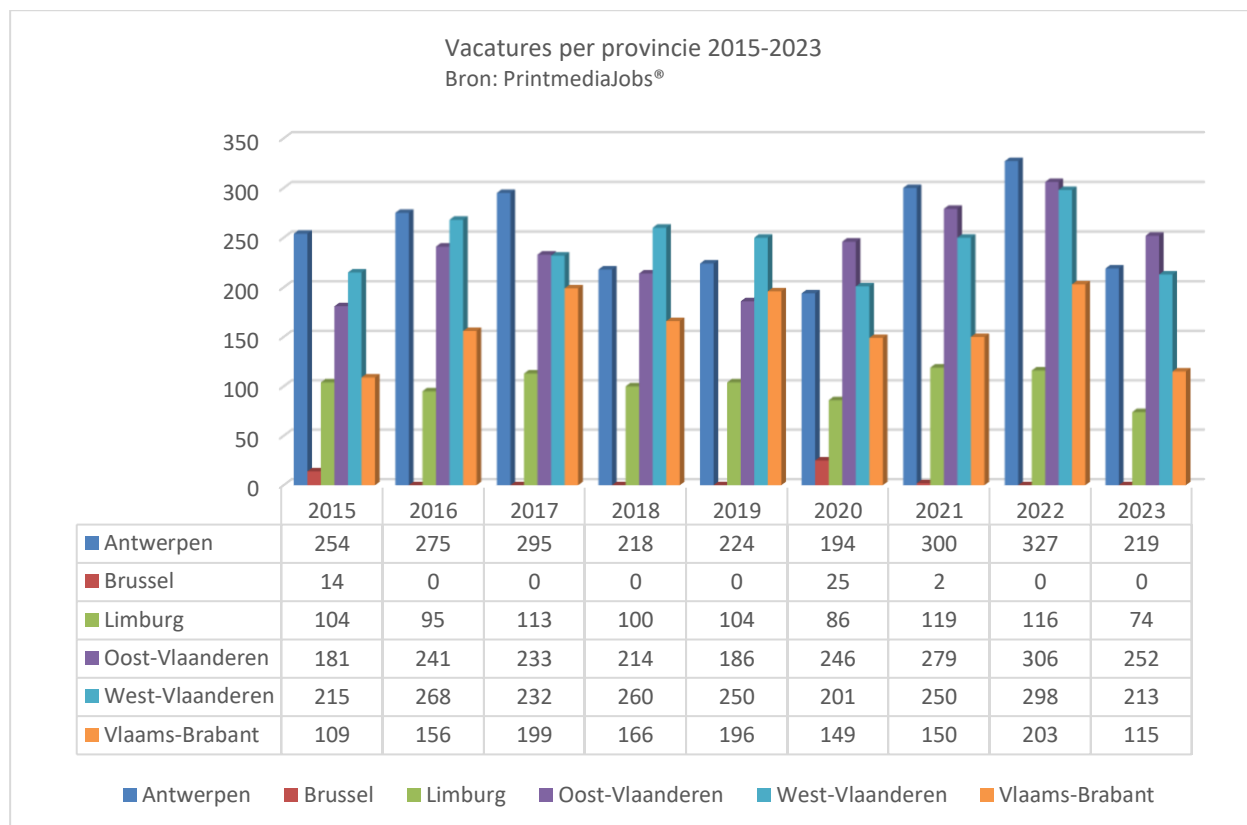
1. **Vormgever** (266)
2. **Drukker** (220)
3. **Drukafwerkers** (98)
4. **Administratieve medewerkers** (75)
5. **Digital Print Operators** (71)

Alle domeinen laten behoorlijke dalingen zien in vergelijking met 2022. De 220 vacatures voor **drukker** zijn op te splitsen in 92 voor **offset**, 61 **flexo**, 16 **zeefdruk**, 48 **hulpdrukkers** en 3 **typodrukkers**.

25 van de 75 **administratieve vacatures** richten zich tot **Orderbegeleiders** en **calculatoren** (75 in 2022).

3. Regio

De vraag naar medewerkers ligt traditioneel het hoogst in de provincies Oost-Vlaanderen, Antwerpen en West-Vlaanderen. Deze laatste kampt historisch met een hoge werzaamheidsgraad wat het vinden van nieuwe medewerkers blijvend moeilijk maakt. In een aantal bedrijven zijn daarom Franse medewerkers aan de slag maar met de aantrekkingskracht van een investerend Duinkerke kan dit uitdagender worden. De instroom van medewerkers uit Wallonië blijft eerder gering.



4. Conclusies

Zijn deze cijfers 100% sluitend? Neen, en dat is ook niet het hoofddoel. Het rapport is **indicatief** en focust op de **trends** en **bewegingen** binnen het printmedia vacaturelandschap. Het is onmogelijk om alle vacatures te capteren. Vacatures komen in de loop van het jaar vaak meerdere keren terug (bv. via uitzendkantoren of omdat ze na een paar maanden niet ingevuld raken). Veel vacatures worden niet bekend gemaakt. Soms willen bedrijven dit niet bekend maken, heeft een kleinere KMO geen HR-dienst of worden ze niet geregistreerd omdat de respons onvoldoende kwalitatief wordt ervaren.

Rondvraag bij een aantal grafische bedrijven geeft aan dat het voorbije en huidige jaar vooral in teken staat van **vervangingsvacatures** van medewerkers die op pensioen gaan. Dit impliceert echter niet automatisch een nieuwe vacature als er door optimalisatie andere oplossingen zijn.

De leeftijds piramide zorgt voor een zekere druk bij bedrijven in hun zoektocht naar nieuwe medewerkers. Jongere generaties hebben andere verwachtingen en jobhoppen sneller. Uitbreidingen van machinepark en daaraan gekoppelde **uitbreidingsvacatures** zijn in de minderheid. Bijkomende oorzaken zijn terug te vinden in de loonindexaties van 2022/2023 en de algemeen economische afwachtende vooruitzichten.

Voor Vlaanderen beschikken [VDAB](#) (Arvastat) en [Steunpunt Werk](#) over uitgebreidere data maar ook hier stelt hetzelfde probleem qua zichtbaarheid van vacatures. VDAB heeft omwille van lage werkloosheidscijfers moeite om aan de vraag van bedrijven te voldoen.

De instroom van werkzoekenden in de meeste VDAB-opleidingscentra is zeer beperkt. Ook het VDAB-opleidingscentrum in Turnhout voor de opleidingen Prepress, Drukken, Drukafwerking en Digital print operator beschikt over te weinig werkzoekenden om op te leiden om te kunnen ingaan op de wensen van de arbeidsmarkt.

Ondanks de dalende tewerkstelling van de afgelopen 15 jaar door doorgedreven automatisatie, fusies, faillissementen en vergrijzing neemt de war on talent - ook binnen de printmedia-industrie – alleen maar toe.

Een goed **(strategisch) bedrijfs- en personeelsbeleid** blijft sterk aangewezen voor alle ondernemingen.

In de zoektocht naar nieuwe medewerkers wordt het als bedrijf steeds belangrijker om tijdig en juist te definiëren welke medewerkers je zoekt. Stel realistische verwachtingen en hou rekening met de (jongere) doelgroep.

Het goed omschrijven van de attitudes, skills, competenties en bedrijfswaarden kan alleen maar een betere match opleveren.

Over PrintmediaJobs

PrintmediaJobs® is het portaal voor wie werkt of wil werken in de ruime, creatieve/technische printmediasector. Van ontwerp bureau over print & sign tot drukkerijen.

We richten ons hierbij op professionals, werkgevers, medewerkers, uitzendkrachten, werkzoekenden, leerlingen en leerkrachten, ...

PrintmediaJobs® en **PrintmediaStages** zijn onderdeel van het sectorale loopbaanfonds **GRAFOC | voor mensen in printmedia**.

Hoe doen we dat?

Onze hands-on en keep it simple aanpak vertaalt zich concreet in:

- Bedrijven kunnen hun vacatures en stageplaatsen bekend maken op www.printmediajobs.be, als jobportaal voor wie wil werken in de printmedia. Een gratis service voor PC130-bedrijven
- Wie een job zoekt kan zijn CV uploaden. Via **Jobmatching** gaan we in alle vertrouwen mee op zoek naar de juiste job voor de werkzoekende
- **PrintmediaCoaching** richt zich op het begeleiden en coachen op de werkplek van nieuwe én ervaren medewerkers. Focus op een **duurzame tewerkstelling**, incl. een uitgebreid nazorgtraject
- Bedrijven stimuleren om zowel **Erkend Stagebedrijf** als **Duaal leerbedrijf** te worden. Op dit moment hebben **165 bedrijven** deze sectorale erkenning in hun bezit.
- Volg **PrintmediaJobs** op [LinkedIn](#), [Facebook](#) en Instagram

Meer weten?

Wens je meer info over de cijfers, PrintmediaJobs of de diensten van GRAFOC? Neemt contact op via printmediajobs@grafoc.be.

Het Vacaturerapport 2023 is op 15 januari 2024 gepubliceerd door PrintmediaJobs®, onderdeel van het sectorale loopbaanfonds GRAFOC. Het is indicatief en focust op de trends binnen het printmedia vacaturelandschap. Dit op basis van gedetecteerde vacatures doorheen 2023. Deze lijst van vacatures is op eenvoudig verzoek verkrijgbaar.